

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA PRŮMYSLOVÁ KRMIVA

2025

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

ZDROJE INFORMACÍ, ZPRACOVATELÉ PODKLADŮ:

Ministerstvo zemědělství
Český statistický úřad Praha
Úřední věstník EU
Ústav zemědělské ekonomiky a informací
Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
Spolek pro komodity a krmiva

Odbor bezpečnosti potravin

Autoři:

Ing. Petr Tupý, MZe
Ing. Zuzana Škopánová, MZe

Ředitelka Odboru bezpečnosti potravin:

Ing. Jitka Götzová, MZe

Autoři touto cestou děkují za spolupráci všem uvedeným organizacím a jejich odborným pracovníkům.

Předkládaná situační a výhledová zpráva navazuje na zprávu, která byla vydána v roce 2021. Situační a výhledové zprávy jsou pro všechny zájemce z řad chovatelů, studentů, pedagogů odborných škol a podnikatelských subjektů a dalších k dispozici také na internetu na adrese: www.mze.gov.cz.

Autor fotografie:

PeopleImages/Shutterstock.com

Vydalo: Ministerstvo zemědělství, Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1
Internet: www.mze.gov.cz, e-mail: info@mze.gov.cz

ISBN 978-80-7434-838-9, ISSN 1211-7692, MK ČR E 11003

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
PRŮMYSLOVÁ
KRMIVA

LEDEN
2026

OBSAH

Úvod.	3
Souhrn	3
Průmyslová krmiva	5
Výroba krmných směsí.	5
Spotřeba krmných surovin pro výrobu krmných směsí.	8
Situace na trhu s obilovinami	11
Ceny zemědělských výrobců (CZV)	11
Ceny průmyslových výrobců (CPV)	12
Vývoj stavů drůbeže a prasat v České republice	13
Bílkovinná strategie České republiky	14
Legislativa – oblast krmiv.	15
Zpráva o spotřebě antimikrobik a medikovaných krmiv v roce 2024.	16
Počty výrobců medikovaných krmiv a medikovaná krmiva ve vztahu ke spotřebám antimikrobik	16
Závěr	19

ÚVOD

Cílem Situační a výhledové zprávy průmyslová krmiva je zhodnocení situace na trhu s průmyslovými krmivými v České republice v letech 2024 a 2025.

Použité údaje jsou zpracovány dle dostupných dat a informací dostupných k listopadu 2025, není-li uvedeno jinak.

SOUHRN

V roce 2024 bylo celkem vyrobeno pro hospodářská a ostatní zvířata 2 636 029 t krmných směsí, což je o 37 251 t (1,43 %) více v porovnání s rokem 2023 (2 598 778 t).

Nejvíce krmných směsí bylo vyrobeno pro drůbež 1 026 580 t, pro prasata 673 313 t, pro skot 609 911 t, pro domácí zvířata 272 575 t a pro ostatní zvířata 53 650 t. Do kategorie ostatní hospodářská zvířata spadají krmné směsi pro ovce, kozy, králíky a ryby. Meziroční pokles výroby krmných směsí byl zaznamenán u krmných směsí pro prasata a nárůst výroby krmných směsí pro drůbež, skot a ostatní hospodářská zvířata. Výroba krmných směsí pro prasata se snížila o 0,27 % (1 790 t) a pro ostatní hospodářská zvířata o 3,54 % (1 968 t). Výroba krmných směsí pro drůbež se meziročně navýšila o 2,01 % (20 243 t), pro skot o 2,32 % (13 826 t) a pro ostatní hospodářská zvířata o 2,82 % (594 t).

Krmiva jsou vyráběna pro vlastní spotřebu výrobce nebo jsou uváděna do oběhu pro cizí odběratele. U všech výše jmenovaných kategorií zvířat převažovala v roce 2024 výroba krmných směsí uváděných do oběhu pro cizí odběratele. Podíl vyrobených krmných směsí určených pro vlastní spotřebu na celkové výrobě dosáhl u skotu 19,22 %, u prasat 8,39 % a u drůbeže 3,32 %. V porovnání s rokem 2023 došlo k navýšení výroby krmných směsí u skotu o 13 347 (12,85 %), u drůbeže o 1 621 t (5,00 %) a u prasat o 1 259 t (2,28 %).

Výroba krmných směsí pro zvířata neurčená k produkci potravin v roce 2024 činila 272 575 t a v porovnání s rokem 2023 se navýšila o 6 940 t (2,61 %). Největší podíl, a to 90,38 % z celkové vyrobených krmných směsí zaujímaly krmné směsi pro psy a kočky. V roce 2024 v porovnání s rokem 2023 se výroba krmiv pro psy a kočky zvýšila o 6 360 t (2,65 %). Krmné směsi pro ostatní zvířata, kam jsou zařazeny od roku 2016 směsi pro koně, lesní zvěř, kožešinová zvířata, laboratorní zvířata, zvířata v zoologických zahradách a zoby pro ptactvo dosáhly podílu 7,96 %. Nejmenší podíl, který činí 1,67 % zaujímá ptactvo.

V roce 2024 dosáhla celková spotřeba krmných surovin hodnotu 2 505 077 t. V porovnání s rokem 2023 (2 474 925 t) se spotřeba krmných surovin zvýšila o 1,22 % (30 152 t).

Nejvíce zastoupenou krmnou surovinou pro výrobu krmných směsí tvořily obiloviny. Jejich podíl v roce 2024 dosáhl hodnoty 1 506 358 t. Tento údaj je o 1,55 % nižší v porovnání s rokem 2023. Dále byly v krmných směsích zastoupeny tyto obiloviny: pšenice (56,80 %), ječmen (21,31 %), kukuřice (16,01 %), žito a triticales (4,58 %) a oves (1,22 %). V porovnání s rokem 2023 nárůst zastoupení v krmné směsi zaznamenala pšenice 17 268 t (2 06 %) a žito a triticales 5 239 t (8,22 %). Pokles v zastoupení v krmné směsi zaznamenala kukuřice 8 893 t (3,56 %) a ječmen 8 084 t (2,46 %).

Druhou nejčastěji používanou krmnou surovinou pro výrobu krmných směsí byly krmné suroviny z olejnatých semen. Jejich podíl na celkové výrobě krmných směsí dosáhl 21,87 %. Z olejnatých semen tvořil největší podíl v krmné směsi sójový extrahovaný šrot, který tvořil 11,30 % a jeho zařazení do krmné směsi bylo o 0,18 % vyšší v porovnání s rokem 2023. Následoval řepkový extrahovaný šrot a výlisky DDGS 7,14 %).

Do třetí skupiny patřily krmné suroviny živočišného původu, které se podílely 5,17 % na celkové spotřebě krmných směsí. Z nich byly nejčastěji zastoupeny živočišné moučky, které dosáhly podílu 43,58 %.

U všech jmenovaných krmných surovin, kromě pšenice, ječmene, žita, triticales, řepkového extrahovaného šrotu a krmiv živočišného původu došlo k snížení jejich spotřeby. Spotřeba obilovin meziročně klesla o 0,10 % (1 551 t) na 1 506 358 t, spotřeba krmných surovin z olejnatých surovin se zvýšila o 2,41 % (12 880 t) na 547 884 t. Spotřeba krmných surovin živočišného původu se zvýšila o 5,59 % (6 854 t) na 129 392 t.

V roce 2024 dosáhla spotřeba premixů krmných aditiv pro výrobu krmných směsí 16 396 t. V porovnání s rokem 2023 došlo ke zvýšení spotřeby premixů krmných aditiv o 1 027 t (6,68 %). Premixy krmných aditiv jsou směsi jedné nebo více doplňkových látek (např. aminokyseliny, vitaminy a mikroprvky) s krmnými surovinami (pšeničná mouka, mletý vápenec) nebo vodou, použitými jako nosiči, které nejsou určeny pro přímé krmení zvířat.

Spotřeba nakoupených doplňkových krmiv určených pro výrobu krmných směsí se v roce 2024 meziročně navýšila o 3 527 t (20,81 %) na hodnotu 20 475 t (v porovnání s rokem 2023). U spotřeby doplňkových krmiv určených pro prasata došlo navýšení o 1 023 t (34,46 %) na hodnotu 3 992 t, u doplňkových krmiv pro skot se spotřeba zvýšila o 2 575 t (26,18 %) na hodnotu 12 411 t v porovnání s rokem 2023. U doplňkových krmiv určených pro drůbež se spotřeba zvýšila o 375 t (14,62 %) na hodnotu 2 941 t v porovnání s rokem 2023.

Doplňková krmiva jsou směsi s vysokým obsahem určitých živin (např. N-látky, metabolizovatelná energie, která vzhledem ke svému složení zabezpečí denní potřebu krmné dávky po doplnění do jiných krmiv, zpravidla se jedná o obiloviny. Součástí finální krmné směsi mohou být doplňková minerální krmiva, která jsou složená převážně z minerálií a obsahují více než 40 % popela v sušině a melasová krmiva obsahující nejméně 14 % veškerých cukrů v sušině vyjádřených jako sacharóza a k jejichž výrobě byla kromě jiných krmných surovin použita i melasa (vyhláška č. 451/2000 Sb., směrnice 79/373/EHS). Doplňková krmiva využívají převážně prvovýrobci, kteří si vlastní krmné směsi vyrábí na stacionárních nebo mobilních výrobních technologiích.

PRŮMYSLOVÁ KRMIVA

Výroba krmných směsí

Krmivářský průmysl je stabilním sektorem v České republice, který zabezpečuje výrobu krmiv podle nejpřísnějších hygienických norem s minimálním negativním dopadem výroby na životní prostředí. Výrobní krmných směsí uplatňují při výrobě krmiv vysoce efektivní řešení výroby v důsledku zavádění nových perspektivních technologií. Výroba krmných směsí probíhá kontinuálně a krmivo musí zabezpečit nutriční a zdravotní požadavky pro daný druh a kategorii zvířat. V budoucnu bude výroba krmných směsí čelit stále větším tlakům na snižování negativních dopadů na životní prostředí. Krmivářské podniky budou muset více investovat do optimalizace výrobních procesů tak, aby bylo dosaženo co nejvyšší efektivity výroby a co nejmenší spotřeby energie.

V roce 2024 bylo celkem vyrobeno pro hospodářská a ostatní zvířata 2 636 029 t krmných směsí, což je o 37 251 t (1,43 %) více v porovnání s rokem 2023 (2 598 778 t). Nejvíce krmných směsí bylo vyrobeno pro drůbež 1 026 580 t, pro prasata 673 313 t, pro skot 609 911 t, pro domácí zvířata 272 575 t a pro ostatní zvířata 53 650 t. Do kategorie ostatní hospodářská zvířata spadají krmné směsi pro ovce, kozy, králíky a ryby. Meziroční pokles výroby krmných směsí byl zaznamenán u krmných směsí pro prasata a nárůst výroby krmných směsí pro drůbež, skot a ostatní hospodářská zvířata. Výroba krmných směsí pro prasata se snížila o 0,27 % (1 790 t) a pro ostatní hospodářská zvířata o 3,54 % (1 968 t). Výroba krmných směsí pro drůbež se meziročně navýšila o 2,01 % (20 243 t), pro skot o 2,32 % (13 826 t) a pro ostatní hospodářská zvířata o 2,82 % (594 t).

Krmiva jsou vyráběna pro vlastní spotřebu výrobce nebo jsou uváděna do oběhu pro cizí odběratele. U všech výše jmenovaných kategorií zvířat převažovala v roce 2024 výroba krmných směsí uváděných do oběhu pro cizí odběratele. Podíl vyrobených krmných směsí určených pro vlastní spotřebu na celkové výrobě dosáhl u skotu 19,22 %, u prasat 8,39 % a u drůbeže 3,32 %. V porovnání s rokem 2023 došlo k navýšení výroby krmných směsí u skotu o 13 347 (12,85 %), u drůbeže o 1 621 t (5,00 %) a u prasat o 1 259 t (2,28 %).

I. Výroba krmných směsí dle jednotlivých druhů zvířat určených k produkci potravin

Ukazatel	2020	2021	2022	2023	2024	Index 2024/2023	Rozdíl 2024 / 2023	
Měřicí jednotka	tis. t	tis. t	tis. t	tis. t	tis. t	%	tis. t	%
Prasata celkem	760,870	796,410	707,789	675,103	673,313	99,735	-1,790	-0,265
Uváděné do oběhu pro cizí odběratele	699,893	712,538	648,597	619,843	616,793	99,508	-3,050	-0,492
Určené pro vlastní spotřebu	60,977	83,872	59,192	55,260	56,519	102,279	1,259	2,279
Selata	76,202	82,781	62,741	53,645	58,090	108,285	4,445	8,285
Uváděné do oběhu pro cizí odběratele	71,624	74,916	57,426	48,040	53,321	110,993	5,281	10,993
Určené pro vlastní spotřebu	4,578	7,865	5,316	5,605	4,769	85,075	-0,836	-14,925
Výkrm prasat	546,613	578,392	521,443	494,981	493,492	99,699	-1,489	-0,301
Uváděné do oběhu pro cizí odběratele	501,451	515,158	479,032	454,691	450,842	99,154	-3,849	-0,846
Určené pro vlastní spotřebu	45,162	63,235	42,412	40,291	42,650	105,855	2,359	5,855

Ukazatel	2020	2021	2022	2023	2024	Index 2024/2023	Rozdíl 2024 / 2023	
Měřicí jednotka	tis. t	tis. t	tis. t	tis. t	tis. t	%	tis. t	%
Chovná prasata	129,764	126,809	117,877	120,281	115,789	96,265	-4,492	-3,735
Uváděné do oběhu pro cizí odběratele	119,010	114,356	106,623	111,055	106,806	96,173	-4,249	-3,827
Určené pro vlastní spotřebu	10,754	12,454	11,254	9,226	8,984	97,374	-0,242	-2,626
Ostatní	8,291	4,704	5,727	6,195	5,941	95,901	-0,254	-4,099
Uváděné do oběhu pro cizí odběratele	7,808	*	*	*	*	96,154	*	-3,846
Určené pro vlastní spotřebu	0,483	*	*	*	*	84,783	*	-15,217
Drůbež celkem	1 044,457	1 071,264	1 038,928	1 006,337	1 026,580	102,012	20,243	2,012
Uváděné do oběhu pro cizí odběratele	1 015,993	1 043,443	1 010,058	973,921	992,543	101,912	18,622	1,912
Určené pro vlastní spotřebu	28,464	27,821	28,870	32,416	34,037	105,001	1,621	5,001
Brojleři	522,385	531,372	505,414	500,570	497,471	99,381	-3,099	-0,619
Uváděné do oběhu pro cizí odběratele	504,502	513,691	487,747	483,009	480,251	99,429	-2,758	-0,571
Určené pro vlastní spotřebu	17,883	17,681	17,668	17,561	17,219	98,057	-0,342	-1,943
Odchov kuřat a kuřic	109,382	98,855	92,793	96,433	94,379	97,870	-2,054	-2,130
Uváděné do oběhu pro cizí odběratele	*	*	*	*	*	95,366	*	-4,634
Určené pro vlastní spotřebu	*	*	*	*	*	*	*	*
Nosnice	340,926	361,107	360,693	334,210	353,965	105,911	19,755	5,911
Uváděné do oběhu pro cizí odběratele	*	*	*	*	*	106,618	21,195	6,618
Určené pro vlastní spotřebu	*	*	*	*	*	89,681	*	-10,319
Ostatní	71,764	79,930	80,027	75,124	80,766	107,510	5,642	7,510
Uváděné do oběhu pro cizí odběratele	70,846	79,126	79,362	*	*	106,242	*	6,242
Určené pro vlastní spotřebu	0,918	0,803	0,665	*	*	238,742	*	138,472
Skot celkem	569,939	598,109	588,401	596,085	609,911	102,319	13,826	2,319
Uváděné do oběhu pro cizí odběratele	468,350	469,859	488,090	492,200	492,679	100,097	0,479	0,097
Určené pro vlastní spotřebu	101,589	128,250	100,311	103,885	117,232	112,847	13,347	12,847
Telata	53,525	53,048	47,138	47,599	49,791	104,605	2,192	4,605
Uváděné do oběhu pro cizí odběratele	47,241	45,796	42,235	42,947	44,313	103,182	1,366	3,182
Určené pro vlastní spotřebu	6,283	7,253	4,903	4,652	5,478	117,748	0,826	17,748

Ukazatel	2020	2021	2022	2023	2024	Index 2024/2023	Rozdíl 2024 / 2023	
Měřicí jednotka	tis. t	tis. t	tis. t	tis. t	tis. t	%	tis. t	%
Výkrm skotu	90,055	98,795	94,567	95,027	99,873	105,099	4,846	5,099
Uváděné do oběhu pro cizí odběratele	79,959	83,766	83,154	83,587	86,897	103,959	3,310	3,959
Určené pro vlastní spotřebu	10,097	15,030	11,413	11,440	12,976	113,427	1,536	13,427
Dojnice	376,836	387,518	390,004	410,939	417,797	101,66	6,858	1,669
Uváděné do oběhu pro cizí odběratele	293,391	294,547	307,506	324,825	320,673	98,722	-4,152	-1,278
Určené pro vlastní spotřebu	83,445	92,971	82,498	86,114	97,124	112,786	11,010	12,786
Ostatní	49,523	43,189	51,982	*	*	103,075	*	3,075
Uváděné do oběhu pro cizí odběratele	47,759	41,845	50,485	*	*	104,445	*	4,445
Určené pro vlastní spotřebu	1,764	1,316	1,491	1,365	0,957	70,073	-0,408	-29,927
Ostatní zvířata I	87,393	58,851	48,823	55,618	53,650	96,461	-1,968	-3,539
Uváděné do oběhu pro cizí odběratele	87,203	58,586	*	*	*	95,370	*	-4,630
Určené pro vlastní spotřebu	0,190	0,265	*	*	*	249,873	*	149,873
Celkem krmné směsi	2 462,658	2 524,634	2 383,940	2 333,143	2 363,454	101,299	30,311	1,299

Pramen: Statistické zjišťování MZe

Poznámka: Ostatní zvířata I – do r. 2015 zahrnují: směsi pro ryby, koně, králíky, ovce, kozy, lesní zvěř, zvířata v zoologických zahradách, od r. 2016 zahrnují: směsi pro ovce, kozy, králíky, ryby.

* Údaj v konkrétním období nebyl sledován.

Výroba krmných směsí pro zvířata neurčená k produkci potravin v roce 2024 činila 272 575 t a v porovnání s rokem 2023 se navýšila o 6 940 t (2,61 %). Největší podíl, a to 90,38 % z celkově vyrobených krmných směsí zaujímaly krmné směsi pro psy a kočky. V roce 2024 v porovnání s rokem 2023 se výroba krmiv pro psy a kočky zvýšila o 6 360 t (2,65 %). Krmné směsi pro ostatní zvířata, kam jsou zařazeny od roku 2016 směsi pro koně, lesní zvěř, kožesinová zvířata, laboratorní zvířata, zvířata v zoologických zahradách a zoby pro ptactvo dosáhly podílu 7,96 %. Nejmenší podíl, který činí 1,67 % zaujímá ptactvo.

II. Výroba krmných směsí pro zvířata neurčená k produkci potravin

Období	2020	2021	2022	2023	2024	Index 2024 / 2023	Rozdíl 2024 / 2023	Rozdíl 2024 / 2023
Měřicí jednotka	tis. t	tis. t	tis. t	tis. t	tis. t	%	tis. t	%
Psi a kočky	275,606	298,436	300,905	239,987	246,347	102,650	6,360	2,650
Ptactvo	4,162	4,254	4,522	4,555	4,541	99,687	-0,014	-0,313
Ostatní zvířata 2	22,625	22,847	20,826	21,093	21,687	102,814	0,594	2,814
Celkem krmné směsi	302,392	325,537	326,253	265,635	272,575	102,613	6,940	2,613

Pramen: Statistické zjišťování MZe

Poznámka: Ostatní zvířata 2 – zahrnují: směsi pro koně, lesní zvěř, kožesinová zvířata, laboratorní zvířata, zvířata v zoologických zahradách, ryby.

I+II Souhrnná tabulka výroby krmných směsí v tis. tun

Období	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Zvířata určená k produkci potravin	2 430,606	2 453,972	2 462,658	2 524,634	2 383,940	2 333,143	2 363,454
hlavní kategorie ¹	2 353,645	2 383,364	2 375,265	2 465,783	2 335,118	2 277,525	2 309,804
prasata	764,272	758,627	760,870	796,410	707,789	675,103	673,313
drůbež	1 064,717	1 061,730	1 044,457	1 071,264	1 038,928	1 006,337	1 026,580
skot	524,656	563,007	569,939	598,109	588,401	596,085	609,911
ostatní ^a	76,961	70,609	87,393	58,851	48,823	55,618	53,650
Zvířata neurčená k produkci potravin	278,509	283,273	302,392	325,537	326,253	265,635	272,575
hlavní kategorie ²	260,192	260,932	279,768	302,690	305,427	244,542	250,888
psi a kočky	256,995	257,754	275,606	298,436	300,905	239,987	246,347
ptactvo	3,197	3,178	4,162	4,254	4,522	4,555	4,541
ostatní ^b	18,317	22,341	22,625	22,847	20,826	21,093	21,687
Ostatní celkem ^{a,b}	95,278	92,950	110,018	81,698	69,649	72,711	75,337
Celkem	2 709,115	2 737,245	2 765,050	2 850,171	2 710,193	2 598,778	2 636,029

Pramen: MZe

Poznámka: ^a ostatní zvířata určená k produkci potravin – do r. 2015 zahrnují: směsi pro ryby, koně, králíky, ovce, kozy, lesní zvěř, zvířata v zoologických zahradách; od r. 2016 zahrnují: směsi pro ovce, kozy, králíky, ryby.

^b ostatní zvířata neurčená k produkci potravin – od r. 2016 zahrnují: směsi pro koně, lesní zvěř, kožešinová zvířata, laboratorní zvířata, zvířata v zoologických zahradách, ryby.

¹ hlavní kategorie – prasata, drůbež, skot. ² hlavní kategorie – psi a kočky, ptactvo.

Spotřeba krmných surovin pro výrobu krmných směsí

V roce 2024 dosáhla celková spotřeba krmných surovin hodnotu 2 505 077 t. V porovnání s rokem 2023 (2 474 925 t) se spotřeba krmných surovin zvýšila o 1,22 % (30 152 t).

Nejvíce zastoupenou krmnou surovinou pro výrobu krmných směsí tvořily obiloviny. Jejich podíl v roce 2024 dosáhl hodnoty 1 506 358 t. Tento údaj je o 1,55 % nižší v porovnání s rokem 2023. Dále byly v krmných směších zastoupeny tyto obiloviny: pšenice (56,80 %), ječmen (21,31 %), kukuřice (16,01 %), žito a triticales (4,58 %) a oves (1,22 %). V porovnání s rokem 2023 nárůst zastoupení v krmné směsi zaznamenala pšenice 17 268 t (2 06 %) a žito a triticales 5 239 t (8,22 %). Pokles v zastoupení v krmné směsi zaznamenala kukuřice 8 893 t (3,56 %) a ječmen 8 084 t (2,46 %).

Druhou nejčastěji používanou krmnou surovinou pro výrobu krmných směsí byly krmné suroviny z olejnatých semen. Jejich podíl na celkové výrobě krmných směsí dosáhl 21,87 %. Z olejnatých semen tvořil největší podíl v krmné směsi sójový extrahovaný šrot, který tvořil 11,30 % a jeho zařazení do krmné směsi bylo o 0,18 % vyšší v porovnání s rokem 2023. Následoval řepkový extrahovaný šrot a výlisky DDGS 7,14 %).

Do třetí skupiny patřily krmné suroviny živočišného původu, které se podílely 5,17 % na celkové spotřebě krmných směsí. Z nich byly nejčastěji zastoupeny živočišné moučky, které dosáhly podílu 43,58 %.

U všech jmenovaných krmných surovin, kromě pšenice, ječmene, žita, triticales, řepkového extrahovaného šrotu a krmiv živočišného původu došlo k snížení jejich spotřeby. Spotřeba obilovin meziročně klesla o 0,10 % (1 551 t) na 1 506 358 t, spotřeba krmných surovin z olejnatých surovin se zvýšila o 2,41 % (12 880 t) na 547 884 t. Spotřeba krmných surovin živočišného původu se zvýšila o 5,59 % (6 854 t) na 129 392 t.

III. Spotřeba krmných surovin pro výrobu krmných směsí

Období	2022	2023	2024	Index 2024 / 2023	Rozdíl 2024 – 2023	
Měřicí jednotka	tis. t	tis. t	tis. t	%	tis. t	%
Obiloviny	1 545,077	1 507,909	1 506,358	99,897	-1,551	-0,103
pšenice	808,185	838,372	855,640	102,060	17,268	2,060
ječmen	325,390	329,115	321,031	97,544	-8,084	-2,456
oves	31,445	25,693	18,347	71,409	-7,346	-28,591
žito a triticales	58,048	63,778	69,017	108,214	5,239	8,214
kukuřice	320,522	250,106	241,213	96,444	-8,893	-3,556
z toho GM	7,778	1,028	1,177	114,526	0,149	14,526
ostatní	1,487	0,846	1,111	131,304	0,265	31,304
Luštěniny	32,982	34,262	38,672	112,869	4,410	12,869
hrách	18,809	17,570	15,180	86,400	-2,390	-13,600
sója	14,113	16,643	23,370	140,416	6,727	40,416
z toho GM	*	*	*	168,230	*	68,230
ostatní	0,060	0,049	0,121	245,931	0,072	145,931
Mlýnské krmné suroviny	107,926	84,979	87,109	102,507	2,130	2,507
krmná mouka	31,262	14,516	14,825	102,123	0,309	2,123
otruby	*	*	71,108	*	*	*
ostatní	*	*	1,176	*	*	*
Krmné suroviny z olejnatých semen	529,398	535,004	547,884	102,408	12,880	2,408
sójový extrahovaný šrot	293,143	282,429	282,946	100,183	0,517	0,183
z toho GM	264,939	226,308	250,132	110,527	23,824	10,527
řepkový extrahovaný šrot a výlisky	164,428	171,623	178,961	104,275	7,338	4,275
z toho GM	6,887	3,660	9,903	270,596	6,243	170,596
slunečnicový extrah. šrot a výlisky	46,158	53,499	58,879	110,055	5,380	10,055
oleje	16,982	18,624	17,109	91,866	-1,515	-8,134
z toho GM	3,953	3,820	2,881	75,412	-0,939	-24,588
ostatní	8,687	8,828	9,989	113,156	1,161	13,156
Sušené pivovarské mláto	1,706	1,845	1,316	71,342	-0,529	-28,658
Ostatní produkty potravinářského průmyslu	91,550	77,689	80,214	103,250	2,525	3,250
Krmiva živočišného původu	136,941	122,538	129,392	105,593	6,854	5,593
živočišné moučky	61,164	56,499	56,393	99,811	-0,106	-0,189
rybí moučka	5,226	5,470	5,314	97,140	-0,156	-2,860
sušené mléko	0,567	0,963	0,631	65,480	-0,332	-34,520
tuky	24,760	20,551	35,232	171,434	14,681	71,434
ostatní	*	*	*	81,484	*	-18,516

Období	2022	2023	2024	Index 2024 / 2023	Rozdíl 2024–2023	
Měřicí jednotka	tis. t	tis. t	tis. t	%	tis. t	%
Úsušky pícnin	14,470	13,788	14,455	104,838	0,667	4,838
Minerální krmiva	102,988	96,910	99,677	102,855	2,767	2,855
Celkem krmné směsi	2 563,039	2 474,925	2 505,077	101,218	30,152	1,218

Pramen: Statistické zjišťování MZe

Poznámka: * nelze zveřejnit z důvodu ochrany důvěrnosti údajů dle zákona č. 89/1995 Sb, o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2024 dosáhla spotřeba premixů krmných aditiv pro výrobu krmných směsí 16 396 t.

V porovnání s rokem 2023 došlo ke zvýšení spotřeby premixů krmných aditiv o 1027 t (6,68 %). Premixy krmných aditiv jsou směsi jedné nebo více doplňkových látek (např. aminokyseliny, vitaminy a mikroprvky) s krmnými surovinami (pšeničná mouka, mletý vápenec) nebo vodou, použitými jako nosiči, které nejsou určeny pro přímé krmení zvířat.

IV. Spotřeba premixů krmných aditiv pro výrobu krmných směsí v tis. t

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Celkem pro všechna zvířata	15,961	13,869	15,549	17,027	18,228	17,535	16,040	15,369	16,396

Pramen: Statistické zjišťování MZe

Spotřeba nakoupených doplňkových krmiv určených pro výrobu krmných směsí se v roce 2024 meziročně navýšila o 3 527 t (20,81 %) na hodnotu 20 475 t (v porovnání s rokem 2023). U spotřeby doplňkových krmiv určených pro prasata došlo navýšení o 1023 t (34,46 %) na hodnotu 3 992 t, u doplňkových krmiv pro skot se spotřeba zvýšila o 2 575 t (26,18 %) na hodnotu 12 411 t v porovnání s rokem 2023. U doplňkových krmiv určených pro drůbež se spotřeba zvýšila o 375 t (14,62 %) na hodnotu 2 941 t v porovnání s rokem 2023.

Doplňková krmiva jsou směsi s vysokým obsahem určitých živin (např. N-látky, metabolizovatelná energie, která vzhledem ke svému složení zabezpečí denní potřebu krmné dávky po doplnění do jiných krmiv, zpravidla se jedná o obiloviny. Součástí finální krmné směsi mohou být doplňková minerální krmiva, která jsou složená převážně z minerálií a obsahují více než 40 % popela v sušině a melasová krmiva obsahující nejméně 14 % veškerých cukrů v sušině vyjádřených jako sacharóza a k jejichž výrobě byla kromě jiných krmných surovin použita i melasa (vyhláška č. 451/2000 Sb., směrnice 79/373/EHS). Doplňková krmiva využívají převážně prvovýrobci, kteří si vlastní krmné směsi vyrábí na stacionárních nebo mobilních výrobních technologiích.

V. Spotřeba nakoupených doplňkových krmiv určených pro výrobu krmných směsí v tis. t

Doplňkové krmivo	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
pro prasata	3,692	4,179	4,205	4,007	3,946	4,552	3,041	2,969	3,992
pro drůbež	1,404	1,403	*	*	2,861	2,707	2,908	2,566	2,941
pro skot	7,129	7,242	6,079	6,772	7,789	10,446	7,550	9,836	12,411
pro ostatní zvířata	2,985	1,129	*	*	1,206	0,379	0,975	1,577	1,131
Celkem	15,210	13,953	15,551	17,574	15,802	18,085	14,473	16,948	20,475

Pramen: Statistické zjišťování MZe

Poznámka: * nelze zveřejnit z důvodu ochrany důvěrnosti údajů dle zákona č. 89/1995 Sb, o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Situace na trhu s obilovinami

Česká republika je ve výrobě základních obilovin zcela soběstačná. Výměra všech obilovin pěstovaných na zrno dosáhla v roce 2024 celkové rozlohy 1 307 641 ha. Z dlouhodobého pohledu je potvrzen trend určité stabilizace osevních ploch, kdy osevní plochy pěstovaných obilovin se pohybují kolem výměry 1 300 000 – 1 400 000 ha. Ozimá pšenice si svojí výměrou, která překročila 50 % zastoupení ve struktuře osevních ploch stále zachovává výjimečné postavení mezi ostatními obilovinami. Celková sklizeň obilovin na zrno činila 7 520 785 t při průměrném hektarovém výnosu 5,75 t/ha. Jedná se meziročně o pokles produkce obilovin, a to o 474 739 t tj. o 5,9 %. Celková sklizeň obilovin se v roce 2025 odhaduje na 8 390 000 t, při průměrném hektarovém výnosu 6,56 t/ha. Jedná se o nadprůměrnou sklizeň, která svým objemem zcela bez problémů zabezpečuje pokrytí domácí potřeby, která činí celkem v dlouhodobém průměru 5 500 – 6 000 tis. tun obilovin. Rovněž předpokládaný odhad sklizně pšenice ve výši 5 188 583 t je o 10,9 % (4 625 000 t) vyšší v porovnání s rokem 2024. Další hodnoty celkové sklizně vybraných obilovin udává tabulka.

VI. Vývoj celkové sklizně vybraných obilovin v tunách

Rok	Pšenice	Ječmen	Žito	Oves	Kukuřice	Triticale
2016	5 454 663	1 854 254	104 353	132 220	845 765	193 198
2017	4 718 205	1 712 279	109 241	142 441	588 105	177 252
2018	4 417 841	1 606 034	120 160	152 656	489 154	172 154
2019	4 812 163	1 718 061	157 561	134 410	620 261	195 409
2020	4 902 414	1 816 182	172 364	183 357	825 499	213 256
2021	4 960 925	1 749 134	126 581	194 745	988 038	193 445
2022	5 188 687	1 877 363	128 154	167 995	639 467	207 621
2023	5 262 361	1 764 205	124 950	118 593	507 540	-
2024	4 625 000	1 672 000	119 000	-	650 000	-
2025*	5 188 583	1 850 490	115 098	282 111	666 975	-

Pramen: Statistické zjišťování MZe

Poznámka: * odhad sklizně v roce 2025

Ceny zemědělských výrobců (CZV)

V roce 2024 v porovnání s rokem 2023 došlo k meziročnímu poklesu cen u všech sledovaných obilovin. Nejvýrazněji klesly ceny krmné kukuřice o 22,6 %, krmného žita o 22,3 % a krmné pšenice o 20,4 %. Ceny krmného ječmene se snížily o 18,9 % a krmného ovsa o 6,7 %. Od počátku roku 2025 dochází k nárůstu cen obilovin. Nárůst cen v porovnání roku 2024 s rokem 2025 (leden až září) je u pšenice 11,4 %, u kukuřice 12,8 %, u ječmene 13,5 % a u žita 7,6 %.

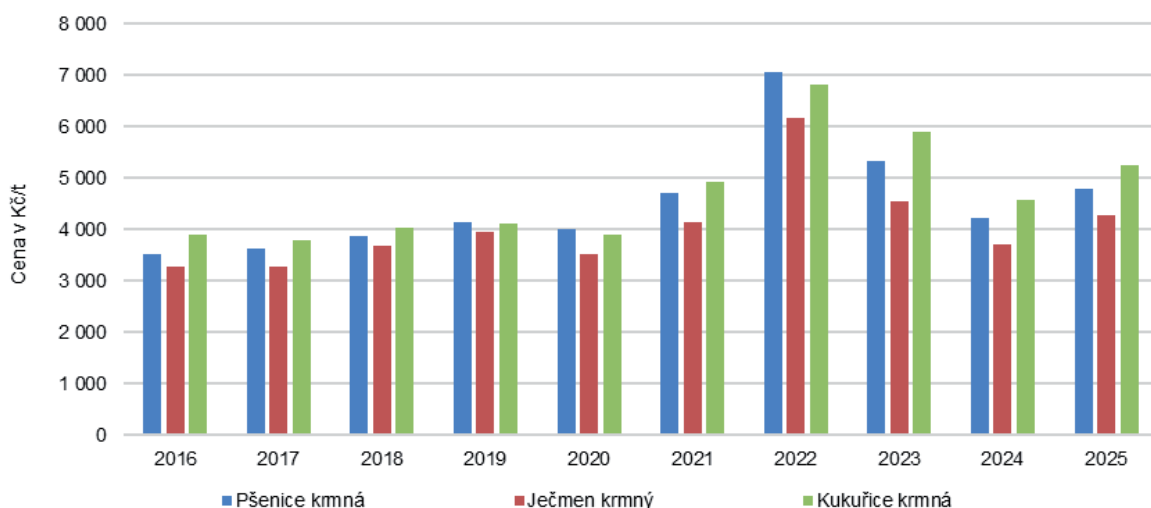
VII. Roční průměrné ceny (CZV) vybraných obilovin a luskovin v Kč/t

Rok	Pšenice krmná	Ječmen krmný	Žito Žitovec	Oves krmný	Kukuřice krmná	Hrách krmný
2016	3 519,0	3 259,0	3 751,0	3 354,0	3 900,0	4 839,0
2017	3 619,0	3 274,0	3 838,0	3 423,0	3 779,0	4 859,0
2018	3 867,0	3 671,0	4 175,0	3 535,0	4 021,0	4 755,0
2019	4 136,0	3 943,0	4 239,0	3 824,0	4 097,0	5 048,0
2020	3 996,0	3 520,0	3 841,0	3 654,0	3 904,0	4 800,0
2021	4 706,0	4 140,0	4 082,0	3 731,0	4 911,0	5 470,0
2022	7 054,0	6 170,0	6 107,0	5 275,0	6 816,0	7 533,0
2023	5 313,0	4 550,0	5 034,0	5 186,0	5 890,0	6 645,0
2024	4 230,0	3 691,0	3 913,0	4 840,0	4 564,0	6 221,0
2025*	4 774,9	4 265,1	4 233,2	-	5 232,8	-

Pramen: Statistické zjišťování MZe

Poznámka: * data od 1. 1. 2025 do 30. 9. 2025

Průměrné ceny (pšenice, ječmen, kukuřice) 2016–2025

Pramen: Statistické zjišťování MZe

Ceny průmyslových výrobců (CPV)

VIII. Ceny průmyslových výrobců (CPV) krmných směsí pro prasata a drůbež

V roce 2024 vykázaly průměrné roční ceny krmných směsí pro prasata a drůbež výrazný pokles a v porovnání s rokem 2023 a zlevnily v rozmezí od 1 463,9 Kč/t do 1 847,2 Kč/t podle jednotlivých druhu a kategorií zvířat. Nejvíce se meziročně snížila cena krmných směsí pro nosnice a to o 19,8 % na 6 841,3 Kč/t a pro finální výkrm prasat o 19,1 % na 6 220,0 Kč/t. Pro předvýkrm prasat se ceny meziročně snížily o 16,8 % na 7 589,6 Kč/t a u výkrmu kuřecích brojlerů o 16,5 % na 9 368,4 Kč/t. Od počátku roku 2025 dochází k dalšímu nárůstu cen krmných směsí. Z prvních 9 měsíců roku 2025 (leden až září) se ceny navýšily u krmných směsí pro nosnice o 6,1 % na 7 282,2 Kč/t, pro finální výkrm prasat o 5,5 % na 6 583,4 Kč/t, pro výkrm kuřecích brojlerů o 4,7 % na 9 834,7 Kč/t a pro předvýkrm prasat o 4,6 %

na 7 954,7 Kč/t. V roce 2026 lze predikovat postupné snižování cen krmných směsí z důvodu snížení cen základních krmných surovin, zejména obilovin a olejnin.

Průměrné roční ceny výrobců krmných směsí pro monogastry v Kč/t

Rok	Průměrná cena KS pro výkrm brojler	Průměrná cena KS pro nosnice	Průměrná cena KS pro předvýkrm prasat	Průměrná cena KS pro výkrm prasat
2016	7 982,0	6 308,0	6 415,5	5 462,8
2017	7 873,0	5 781,0	6 151,5	5 262,1
2018	8 034,0	5 921,0	6 376,8	5 489,3
2019	8 105,0	6 096,0	6 715,2	5 740,8
2020	7 928,0	5 955,0	6 649,1	5 442,9
2021	8 646,8	6 542,7	6 985,8	5 933,2
2022	11 426,9	9 068,7	9 233,7	8 181,1
2023	11 215,6	8 527,2	9 126,5	7 683,9
2024	9 368,4	6 841,3	7 589,6	6 220,0
2025*	9 834,7	7 282,2	7 954,7	6 583,4

Pramen: Statistické zjišťování MZe

Poznámka: * data od 1. 1. 2025 do 30. 9. 2025

Vývoj stavů drůbeže a prasat v České republice

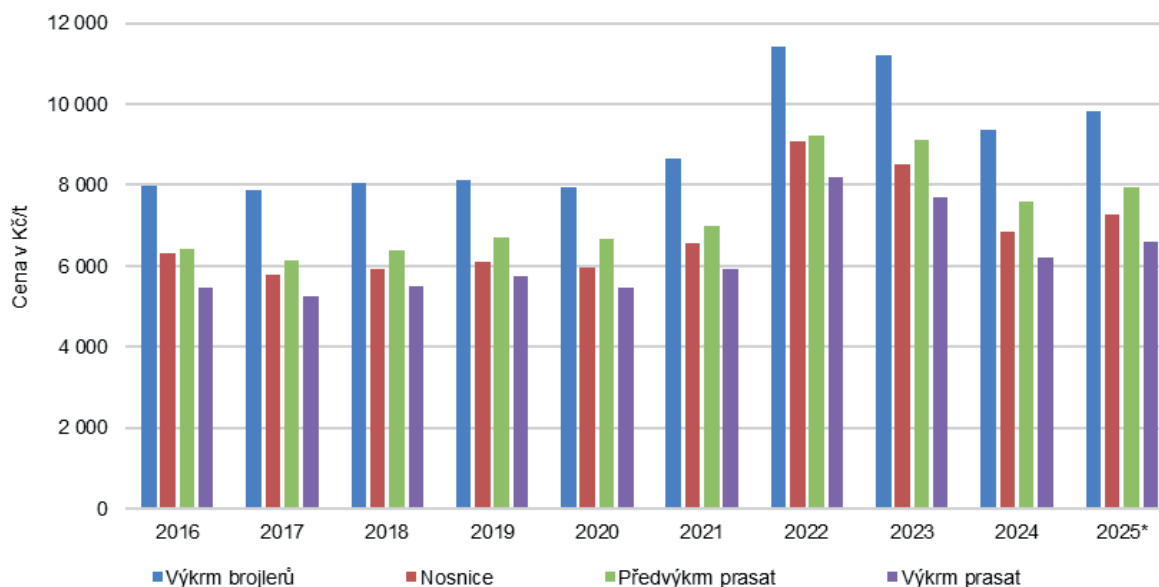
Na výrobě a spotřebě krmných směsí se významně podílí početní stavy drůbeže a prasat. Podle České statistického úřadu se početní stavy drůbeže v roce 2024 zvýšily o 17,8 % na 25 875 tis. ks (tj. o 3 918 tis. ks v porovnání s rokem 2023). Stavy drůbeže tvořily více než z poloviny kuřata na výkrm (55,6 % z celkového množství drůbeže) a dále pak nosnice (20,4 %). Nejméně zastoupenou kategorií jsou husy. Z celkového množství drůbeže jsou zastoupeny 0,1 % U dalších druhů drůbeže se početní stavy v meziročním srovnání 2024/2023 zvýšily poměrně výrazně u kuřat na chov (+35,1 %) kuřat na výkrm (+ 24,8 % a u kachen (+ 21,2 %). Ke zvýšení početních stavů došlo také u nosnic a hus. V ostatních jednotlivých kategoriích drůbeže stavy poklesly. Nejvýraznější pokles byl zaznamenán u krůt.

Celkový počet prasat vzrostl podle ČSÚ na konci roku 2024 o 59 548 kusů (+4,4 %) na 1,422 milionu, počet prasníc se zvýšil o 1 381 kusů na 80 tisíc ks prasníc (+1,7 %). Zatímco ke konci roku 2022 bylo ve stavech 77 tis. ks prasníc, tak ke konci roku 2023 jich bylo již 79 tis. V odchovu selat se řadíme mezi přední státy Evropy. Na jednu prasnici bylo v roce 2024 narozeno 33,5 ks a odchováno 29,9 ks selat. Je možné konstatovat nárůst u zapuštěných prasníc o 665 kusů (+1,2 %). Početní stavy prasníc se zvýšily o 1,4 tis. ks (1,7 %). V posledních letech se v chovu prasat projevuje trend zvyšování reprodukčních ukazatelů, což je důsledkem kontinuálního a intenzivního šlechtění. Tento trend se zaměřuje především na zvýšení selekčního tlaku v chovu prasníc, což znamená, že chovatelé cíleně vybírají pro reprodukci pouze jedince s nejlepšími reprodukčními vlastnostmi. Cílem této snahy je zvýšit počet selat na vrh, snížit mortalitu a náklady na produkci vepřového masa. Tento proces zahrnuje moderní metody jako jsou genetické testování, genomické předpovědi plemenných hodnot, inseminace s využitím pokročilých technologií a optimalizace výživy a péče o prasnice.

Vývoj početních stavů a s tím úzce související výroba krmných směsí a rentabilita chovu drůbeže a prasat bude v budoucnu kromě výkupních cen za jatečná zvířata a vejce závislá na kombinaci technologických inovací, udržitelnosti, zlepšení welfare zvířat. Tyto cíle budou zaměřeny na automatizaci a robotizaci v chovech hospodářských zvířat monitorování zdraví zvířat, sběr dat apod.. V rámci udržitelnosti bude mít důležitý význam snižování skleníkových plynů a využívání nových technologií (anaerobní digestory pro produkci bioplynu apod.). V rámci snižování používání antibiotik v chovech zvířat bude nutné

zabezpečit potřebné investice do vývoje vakcín a dalších metod prevencí nemocí (důsledné dodržování biosekurity apod.). Pro včasné odhalení závažných onemocnění u drůbeže (aviární chřipky apod.) a prasat (afrického moru apod.) bude nutné zajistit vývoj nových technologií pro včasnou diagnostiku a prevenci těchto chorob. Rovněž zákaz chovu nosnic v klecových technologiích po roce 2027 a neustále se zlepšující genofond chované drůbeže (snížení spotřeby krmiva na jednotku přírůstku), může mít v příštím roce významný vliv na snížení výroby krmných směsí pro drůbež a může ovlivnit cenovou hladinu konzumních vajec na trhu.

Průměrné ceny KS podle kategorií (2016–2025)

Pramen: Statistické zjišťování MZe

Poznámka: * data od 1. 1. 2025 do 30. 9. 2025

Bílkovinná strategie České republiky

Trh Evropské Unie dlouhodobě ohrožuje deficit rostlinných bílkovin získaných z vlastní produkce a s tím související závislost na dovozu bílkovinných surovin pro využití v krmivářském průmyslu. Z hlediska primární produkce představují bílkovinné plodiny pro většinu členských států spíše okrajovou plodinu, jejíž produkci je potřeba za účelem soběstačnosti navýšit. Zvýšení osevních ploch bílkovinných plodin má pozitivní enviromentální dopady. Jejich zařazení v osevních postupech má zejména příznivý vliv na kvalitu půdy, neboť tyto plodiny mají schopnost zadržovat vzdušný dusík a přispívají tak k udržitelnému zemědělství. Působí také proti erozi a jako meziplodiny umožňují snížit množství používaných hnojiv a herbicidů, působí příznivě na biodiverzitu v rámci stanoviště. Omezení dovozu bílkovin (zejména sóji) souvisí též se snížením enviromentálních dopadů produkce, která je ve třetích zemích spojena s odlesňováním. Potřebu soběstačnosti v produkci bílkovinných plodin navíc posílila ruská invaze na Ukrajině. Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s UZEI a Spolkem pro komodity a krmiva připravuje v kontextu evropské bílkovinné strategie studii o možnostech pěstování a rozšíření vybraných bílkovinných plodin v České republice v nové SZP 2028–2034. Cílem studie je posílení role bílkovinných plodin v rámci osevních postupů a výrazně snížit dovozy sóji do České republiky z třetích zemí.

LEGISLATIVA – OBLAST KRMIV

V roce 2025 byla schválena vyhláška č. 335/2025 Sb., kterou se mění vyhláška č. 295/2015 Sb. o provedení některých ustanovení zákona o krmivech ve znění pozdějších předpisů. Hlavním cílem předloženého návrhu vyhlášky je adaptace vyhlášky na nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1229 ze dne 20. února 2024, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/4 stanovením specifických maximálních hodnot křížové kontaminace necílového krmiva antimikrobními léčivými látkami (kokcidiostatika, histomonastika, veterinární přípravky) a metod analýz pro tyto látky v krmivu. Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1229 stanovuje specifické maximální hodnoty křížové kontaminace necílového krmiva pro 24 antimikrobních léčivých látek. Maximální hodnoty křížové kontaminace jsou přísné, ale zároveň dosažitelné při výrobě medikovaných krmiv bez zvýšených hospodářských investic. Byly stanoveny tak, aby se při technologicky nevyhnutelné křížové kontaminaci minimalizovalo riziko vzniku rezistence vůči antimikrobním léčivým látkám. Ve vyhlášce jsou upraveny požadavky na ověření homogenity krmiv tak, aby byly podmínky dosažitelné při dodržení jakosti a bezpečnosti krmiv.

Dále se v roce 2025 aktualizuje seznam doplňkových látek uvedených na trh podle směrnice Rady 70/524/EHS, u kterých bylo předloženo oznámení v souladu s čl. 10 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1831/2003. Některé doplňkové látky se z přílohy vyhlášky vypouští, protože byly povoleny anebo naopak staženy z trhu na základě přímo použitelných předpisů.

Připravuje se novelizace (aktualizace) doporučení komise č. 2006/576/ES o směrných hodnotách pro mykotoxiny v krmivu, **povinné limity** ve směrnici zatím nebudou. Dále se připravuje novela směrnice Evropské parlamentu a Rady č. 2002/32 EC o limitech nežádoucích látek v krmivech, která se týká zejména dioxinů, těžkých kovů, námele a námelových alkaloidů, o které by se mělo hlasovat ještě v letošním roce.

Rovněž se začala připravovat revize (doplnění) katalogu krmných surovin (poslední novela byla v roce 2022 – Nařízení komise (EU) 2022/1104).

V roce 2025 bylo vydáno celkem 87 nařízení, které se týkalo doplňkových látek (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1831/2003) a v letošním roce (2025) bylo zatím vydáno 66 nařízení. Většinou se jedná o přehodnocení již registrovaných doplňkových látek. Nařízení o povolení doplňkových látek schvaluje Stálý výbor při Evropské unii a vydává se na dobu 10 let.

Evropská unie v roce 2025 znovu odložila o 1 rok velmi diskutované nařízení o odlesňování. Toto nařízení se vztahuje zejména na skot, kakao, kávu, palmový olej, sóju, dřevo a kaučuk. Obchodníci budou mít povinnost před uvedením výrobků na unijní trh ověřit, že tyto produkty nejsou spojeny s odlesňováním kdekoli na světě a vydat v této souvislosti prohlášení. Změny v nařízení o odlesňování požadovalo už dříve kromě České republiky i dalších 17 zemí v rámci Evropské unie.

ZPRÁVA O SPOTŘEBĚ ANTIMIKROBIK A MEDIKOVANÝCH KRMIV V ROCE 2024

Počty výrobců medikovaných krmiv a medikovaná krmiva ve vztahu ke spotřebám antimikrobik

V České republice lze, dle platných právních předpisů a jimi definovaných pravidel, vyrábět medikovaná krmiva pouze výrobci a provozy, které jsou schváleny v souladu s novelou zákona o léčivech, kde kompetenci v tomto ohledu má Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský. Na webových stránkách ÚKZÚZ je dostupný pravidelně aktualizovaný přehled subjektů, které vyrábí medikovaná krmiva pro aktuální období.

V Tabulce č. 1 výrobců medikovaných krmiv (MK), uvádíme srovnání počtu těchto schválených subjektů v detailu od roku 2019 do roku 2024, včetně, kde je za posledních šest let patrný pokles o 12 % (ze 42 na 37). Od těchto subjektů jsou následně shromažďována data o objemech zamíchaných veterinárních léčivých přípravků v lékové formě medikovaných premixů do medikovaných krmiv (MK).

Tabulka č. 1: Počty výrobců medikovaných krmiv, počet provozů

Rok	Počet výrobců MK	Počet provozů	Výrobu hlásilo*
2019	42	49	...
2020	40	47	...
2021	39	47	...
2022	39	...	30
2023	38	...	29
2024	37	46	26

Pramen: ÚSKVBL (2019–2021); ÚKZÚZ – počty výrobců a provozů, ÚSKVBL – subjekty hlásící výrobu (2022–2024)

Poznámka: * subjekty hlásící výrobu medikovaného krmiva z VLP k tomu určených (nejen antimikrobika, antiparazitika, ale i další léčivé látky)

Do konce roku 2021 byla sbírána data o všech zamíchaných medikovaných premixech, bez ohledu na obsažené léčivé látky. Následně od ledna 2022, kdy vešly v účinnost nařízení (EU) 2019/4 o medikovaných krmivech a nařízení (EU) 2019/6 o veterinárních léčivých přípravcích je možné zamíchat do medikovaného krmiva, jakýkoliv veterinární léčivý přípravek/přípravky, registrovaný/é pro účely výroby medikovaných krmiv (tedy se již nemusí explicitně jednat o lékovou formu medikovaný premix, ale musí být v rozhodnutí o registraci/SPC přípravku uvedeno, že je přípravek určen k zamíchání do medikovaného krmiva). Míchání medikovaných krmiv z VLP k tomu určených mohou v ČR provozovat pouze schválení výrobci MK.

Dlouhodobě je věnována pozornost sledování spotřeb léčiv (a tedy i medikovaných krmiv) s potenciálem vzniku a rozvoje rezistencí – zejména antimikrobik (jak jsou definována v nařízení (EU) 2019/6). Z důvodu zvýšeného tlaku na snížení používání antimikrobik a po vstupu v účinnost nařízení 2019/4/EC (od 28. ledna 2022) se naplňuje očekávání dalšího snížení spotřeb medikovaných krmiv obsahujících antimikrobika, čímž jsou ovlivněni i výrobci MK a i jejich počet se snižuje. Trendová data jsou patrná z grafu č. 1. Pro analýzu bylo zvoleno období již stabilnější trendové dynamiky. V daném období byl zaznamenán pokles o 72 %, přičemž od roku 2012, kdy byla spotřeba 14 179 kg, došlo do roku 2024 k poklesu na 3 977 kg (vyjádřeno jako hmotnostní objemy antimikrobních léčivých látek).

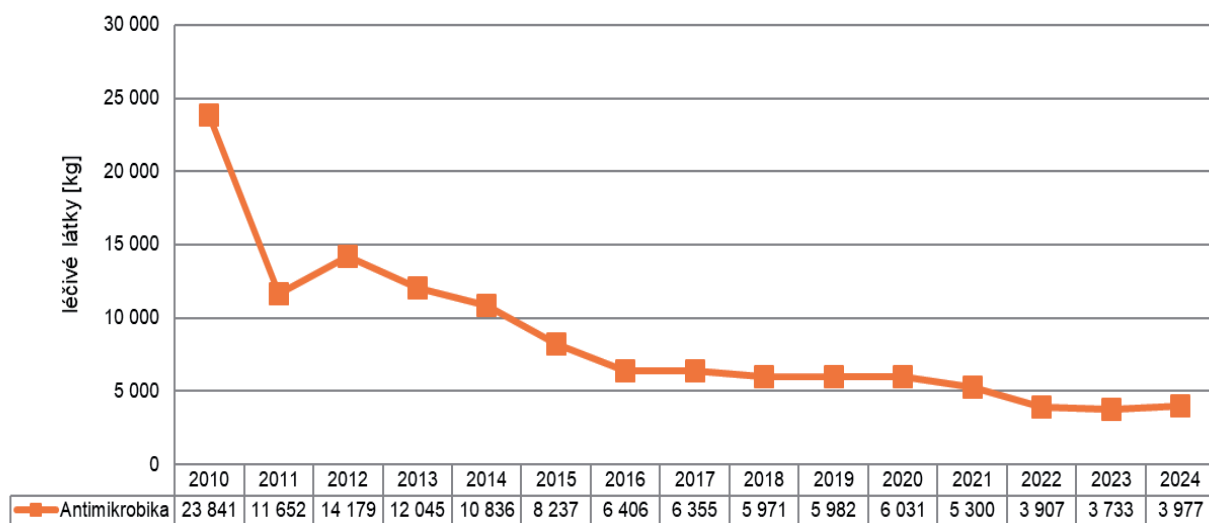
Tento trend se projevil rovněž snížením počtu výrobců v přibližně na polovinu. Komentované hmotnostní objemy antimikrobik je vhodné uvést i do poměru ke stavům zvířat v ČR. S ohledem na skutečnost, že více než 98 % medikovaných krmiv obsahujících antimikrobika se v ČR spotřebuje u prasat, bylo provedeno srovnání s celkovými počty chovaných prasat (včetně prasnic) za dané období, kde došlo k přibližně 10% poklesu stavů (data ČSÚ 2012 vs. 2024). Pokud bychom provedli srovnání v rámci dosavadního období Strategie EU „Farm to Fork“ od referenčního roku 2018, pak pokles hmotnostních objemů léčivých látek charakteru antimikrobik podaným zvířatům prostřednictvím medikovaného krmiva do roku 2024 činil 33,4 %, zatímco populace prasat (včetně prasnic) se v daném období snížila o 8,7 %.

Do celkového kontextu současného dění, především v sektoru prasat je potřebné zasadit také aktuální vývoj v posledních třech letech (2022, 2023, 2024), kdy docházelo k vyfázování VLP na bázi ZnO, které byly indikovány k prevenci a léčbě podstavových průjmů selat. Celkový obraz používání antimikrobik je také významně ovlivněn dalšími faktory, jako například. programy v oblasti zdraví a welfare v chovech prasat financovanými jak z národních zdrojů (například programy zacílené na repopulace, zvýšení biologické bezpečnosti nebo welfare) tak ze Společné zemědělské politiky (zvýšení obranyschopnosti vůči infekčním onemocněním prasat prostřednictvím vakcinace).

V posledním sledovaném roce 2024 došlo k meziročnímu poklesu celkových hmotnostních objemů spotřebovaných antimikrobik ve všech lékových formách, které se rovněž promítlo i do objemů vztahených na biomasu chovaných prasat. V roce 2024 činila spotřeba antimikrobních látek 12 280 tun (ve všech lékových formách), kdy při přepočtu na biomasu prasat byla tato hodnota 41,84 mg/kg, tj. mg léčivých látek použitých v chovech prasat v České republice/kg sumy biomasy prasat chovaných v České republice. V porovnání s rokem 2023 (46,09 mg/kg tj. mg léčivých látek) byla tato hodnota nižší o 4,25 mg/kg (9,22 %), tj. mg léčivých látek. Meziroční (rok 2023 versus rok 2024) nárůst 6,1 % byl však zaznamenán u spotřeb antibiotik ve formě medikovaných premixů. Na tento fakt, jak již bylo naznačeno výše, je nutné pohlížet rovněž v kontextu nárůstu počtu prasat a prasnic. I přesto, že majoritu z předmětného meziročního nárůstu tvoří antimikrobika první volby (tzv. AMEG D kategorie), je nutno zvážit, proč k němu došlo. Jedním z možných důvodů, jelikož majoritně podávané látky se často používají na průjmová onemocnění selat, je pravděpodobně i snaha o maximální rozsah vyfázování ZnO, přičemž indikaci průjmových onemocnění vyvolaných různými původci, není mnohdy kompletně možno vykryt komplexem dalších opatření ani vakcinací. I přes tuto skutečnost, by neměla polevit snaha o zlepšování podmínek chovů, adekvátní spolupráce veterinárních lékařů a chovatelů při prevenci onemocnění jinými nástroji, než jsou antimikrobika. U minoritního navýšení antimikrobik ze skupiny AMEG C, se jednalo o léčivé látky, které jsou využívány také pro indikace respiračních onemocnění (např. *Mycoplasma hyopneumoniae*). Pokud bychom měli k dispozici přesná data epizootologická, pravděpodobně bychom mohli ještě lépe dosledovat v celé komplexnosti i použití skupin antimikrobik do vyšší míry detailů, což by však bylo zřejmě vykoupeno vyšší administrativní zátěží pro chovatele, veterinární lékaře i kontrolní orgány.

Graf na následující straně udává trend ve spotřebách antimikrobních léčivých látek [kg] ve finální formě medikovaného krmiva, ČR 2010–2024.

**Antimikrobika – léčivé látky podaná ve formě medikovaných krmiv
trend spotřeby ČR 2010–2020**

Pramen: ÚSKVBL

ZÁVĚR

Krmivářský průmysl je na prahu významných změn, které budou vyžadovat kombinaci inovací v oblasti technologií, udržitelnosti a přizpůsobení se novým enviromentálním a zdravotním požadavkům. Kromě toho bude stále důležitější komunikace mezi zemědělci, vědeckými pracovníky a finálními spotřebiteli, aby byl zajištěn rovnovážný přístup k výrobě a spotřebě krmiv, který bude vyhovovat jak ekonomickým, tak ekologickým cílům.

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1
internet: www.mze.gov.cz
e-mail: info@mze.gov.cz

ISBN 978-80-7434-838-9

Praha 2026